

محققین گرامی جهت ارایه طرح های خود می توانند از راهبردها و برخی محورهای کلیدی که از بیانات مقام معظم رهبری احصا شده است استفاده نمایند؛ باشد که رهنمون شود.

راهبرد های برگرفته شده از بیانات مقام معظم رهبری در ۱۹ مهرماه

بخش ویژه:

من سفارش میکنم که کانون های فرهنگی - هنری مساجد را فراموش نکنید؛ البته با همکاری بسیج. بد است که بین روحانی مسجد و بسیج مسجد، اختلاف به وجود بیاید. نه، با همکاری بسیج، این کانون های فرهنگی - هنری مساجد را مؤثر کنید، برایش کار کنید. بنشینید فکر کنید، مطالعه کنید و سخنی که متناسب با نیاز آن جوانی است که آنجا حضور پیدا میکند، فراهم کنید. مطالعه کنید. کتاب هائی وجود دارد که میشود از این کتاب ها استفاده کرد. کتاب هائی هست؛ بروید پرسید، تحقیق کنید از کسانی که اهلش هستند. خودتان را مجهز کنید، مسلح به سلاح معرفت و استدلال کنید، بعد به این کانون های فرهنگی - هنری بروید و پذیرای جوانها باشید.

✓ آگاهی یک: دانستن مراحل تحقق اهداف انقلاب به عنوان نگاه کلان

➤ پرسش: فعالیت ما چه نقشی در تحقق اهداف انقلاب، می تواند داشته باشد؟

یک زنجیره ی منطقی وجود دارد؛ پیش ها این را گفتیم، بحث شده. حلقه ی اول، انقلاب اسلامی است، بعد تشکیل نظام اسلامی است، بعد تشکیل دولت اسلامی است، بعد تشکیل جامعه ی اسلامی است، بعد تشکیل امت اسلامی است؛ این یک زنجیره ی مستمری است که به هم مرتبط است. ...جامعه ی اسلامی یعنی چه؟ یعنی جامعه ای که در آن، آرمان های اسلامی، اهداف اسلامی، آرزوهای بزرگی که اسلام برای بشر ترسیم کرده است، تحقق پیدا کند. جامعه ی عادل، برخوردار از عدالت، جامعه ی آزاد، جامعه ای که مردم در آن، در اداره ی کشور، در آینده ی خود، در پیشرفت خود دارای نقشند، دارای تأثیرند، جامعه ای دارای عزت ملی و استغنائی ملی، جامعه ای برخوردار از رفاه و مبرای از فقر و گرسنگی، جامعه ای دارای پیشرفت های همه جانبه - پیشرفت علمی، پیشرفت اقتصادی، پیشرفت سیاسی - و بالاخره جامعه ای بدون سکون، بدون رکود، بدون توقف و در حال پیشروی دائم؛ این آن جامعه ای است که ما دنبال هستیم. البته این جامعه تحقق پیدا نکرده، ولی ما دنبال این هستیم که این جامعه تحقق پیدا کند. پس این شد هدف اصلی و مهم میانه ای ما. (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار دانشجویان کرمانشاه ۱۳۹۰/۰۷/۲۴)

✓ آگاهی دوم: دانستن بستر تحقق اهداف

➤ پرسش: نقش هویت سازانه مسجد چگونه محقق می شود؟

پدید آوردن هویتی به نام مسجد، نخست در قبا و سپس در مدینه، در شمار زیباترین و پرمغزترین ابتکارهای اسلام در آغاز تشکیل جامعه ی اسلامی است: خانه ی خدا و خانه ی مردم؛ خلوت انس با خدا و جلوت حشر با مردم، کانون ذکر و معراج معنوی و عرصه ی علم و جهاد و تدبیر دنیوی؛ جایگاه عبادت و پایگاه سیاست، دوگانه های به هم پیوسته ای است که تصویر مسجد اسلامی و فاصله ی آن با عبادتگاه های رائج ادیان دیگر را نمایان میسازد. در مسجد اسلامی، شور و بهجت عبادت خالص با نشاط زندگی پاک و خردمندانه و سالم، در هم می آمیزد و فرد و جامعه را به طراز اسلامی آن نزدیک می کند. مسجد، مظهر آمیختگی دنیا و آخرت و پیوستگی فرد و جامعه در دیدگاه و اندیشه ی مکتب اسلام است. (پیام مقام معظم رهبری به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز ۱۳۸۹/۰۷/۱۸)

✓ آگاهی سوم: آگاهی از حوزه های اصلی مسجد

➤ پرسش: شاخصه های روحانی در تحقق مسجد طراز اسلامی چیست؟

لیکن تا این وظیفه به تمام و کمال گزارده نشود، هیچیک از ما نباید و نمی توانیم خطری را که از کمبود مسجد یا ضعف و نارسائی مساجد، جامعه و جوانان و خانواده ها و نسل های آینده را تهدید می کند، غافل بمانیم و خود را از برکات عظیمی که مسجد طراز اسلامی به کشور و نظام و مردم هدیه میکند، محروم سازیم. نخستین مطلب مهم، بنای مسجد و حضور روحانی شایسته در آن است... روحانی پرهیزگار، خردمند، کارشناس و دلسوز در مسجد، همچون پزشک و پرستار در بیمارستان، روح و مایه ی حیات مسجد است. امامان جماعت باید آماده سازی خویش برای طبابت معنوی را وظیفه حتمی خود بدانند و مراکز رسیدگی به امور مساجد و حوزه های علمیه در همه جا آنان را یاری دهند...

عمران مساجد و پرداختن به آرایه های معنوی و ظاهری آن، وظیفه ی همگان است و هر کسی به اندازه ی توان و همت باید در آن سهیم گردد. مردم، شهرداری ها و دستگاه های دولتی هر یک در آن باید سهمی ایفاء کنند و روحانی دانا و مسئولیت پذیر و پرهیزگار میتوانند و میباید محور این منظومه ی تلاش مقدس باشد. (پیام مقام معظم رهبری به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز ۱۳۸۹/۰۷/۱۸)

حوزه‌های علمی باید خود را سربازان نظام بدانند، برای نظام کار کنند، برای نظام دل بسوزانند، در خدمت تقویت نظام حرکت کنند؛ ... بنابراین حوزه‌های علمی نمیتوانند سکولار باشند. اینکه ما به مسائل نظام کار نداریم، به مسائل حکومت کار نداریم، این سکولاریسم است. نظام، مرتبط و متصل و همزاد است نسبت به روحانیت. اگر روحانیت نبود، شما بدانید این نظام تشکیل نمیشد؛ این انقلاب پیروز نمیشد... این را من از روی اعتقاد و با استدلال میگویم: اگر جامعه‌ی روحانیت نبود، این انقلاب پیروز نمیشد؛ ... آن که میتواند اولاً از حیث سطح، تمام کشور را فرا بگیرد، ثانیاً از حیث عمق و تأثیر، تا اعماق دلها نفوذ کند، روحانیت بود؛ که همه جا بود.

✓ آگاهی چهارم: استراتژی نحل (زنبور عسل)

➤ پرسش: عمل بر اساس استراتژی نحل چگونه محقق می شود؟

بنده یک وقتی در اوائل انقلاب، این آیه‌ی شریفه‌ی سوره‌ی نحل را خواندم: «اعوذ بالله من الشیطان الرجیم. و اوحی ربک الی النحل ان اتخذی من الجبال بیوتا و من الشجر و مما یرعشون. ثم کلی من کل الثمرات فاسلکی سبل ربک ذللاً یخرج من بطونها شراب مختلف الوانه فیہ شفاء للناس». (۲) گفتم بله، این جوانهای طلبه مثل زنبورهای عسل رفتند بر روی گلهای معرفتی که از بیان امام روئیده بود، نشستند تغذیه شدند، بعد راه افتادند به سرتاسر کشور، به مردم عسل دادند، به دشمنان نیش زدند؛ هم عسل، هم نیش؛ نیش و نوش با هم. از هیچ دسته‌ای، از هیچ حزبی، از هیچ جمعیت دیگری غیر از روحانیت، این کار بر نمی آمد. و اگر این نمیشد، این انقلاب اجتماعی به وقوع نمی پیوست؛ انقلابی که همان شعاری که در تهران روز عاشورا داده میشود، در فلان کوره‌ده یک استان دورافتاده هم مردم راهپیمائی میکنند، همان شعار را میدهند، همان حرف را می زنند، همان درخواست را میکنند. این میشود انقلاب اجتماعی؛ که نتیجه‌اش سقوط آنچنان حکومتی است، و تشکیل اینچنین نظامی. استقامت و استحکام و ریشه‌داری این نظام به گونه‌ای است که به توفیق الهی، قرن‌ها این نظام پابرجا خواهد بود.

✓ پرسش: سیاست‌های ایجاد ظرفیت، قابلیت و اولویت در این حوزه‌ها چه می تواند باشد؟

مبانی فکری را هم باز خود روحانیون آماده کردند. امثال شهید مطهری، امثال علامه‌ی طباطبائی و بزرگانی از این قبیل، مبانی فکری مستحکم را آماده کردند؛ این زیرساخت‌های فکری را که بر اساس آنها میشود نشست فکر کرد، پرورش داد، گسترش داد، تفریع فروغ کرد و نیازهای فکری امروز جوانها را پاسخ داد. در کشور ما آن سخن قاطعی که توانست تفکرات مارکسیستی را مثل پنبه‌ای حلاجی کند، به هم بزند و باد هوا کند، فرمایشات مرحوم مطهری بود - که ایشان شاگرد آقای طباطبائی بود - و بعضی دیگر از شاگردان مرحوم علامه‌ی طباطبائی. این نظام در یک چنین بستری به وجود آمده است....

آگاهی پنجم: شایان ذکر است طبق منویات رهبر معظم انقلاب فعالیت‌های ما زمانی اثر گذار است که تبدیل به ارزش شود و در صورتی تبدیل به ارزش می شود که دارای دو مؤلفه‌ی مبنایی بودن و کارآمدی باشد. ما نیز این دو مؤلفه را اصول فعالیت‌های خود می دانیم.

برخی عبارات برگرفته از محور فراخوان (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار علما و روحانیون خراسان شمالی ۱۹ مهر ۱۳۹۱) که در ارایه طرح‌ها راهگشا می باشد؛ تحت عناوین ذیل تقدیم می گردد ضمناً ارزیابی پژوهش‌ها در دو بخش ویژه روحانیون و ائمه جماعات و بخش عمومی صورت می پذیرد. مواردی که با علامت مشخص شده اند در ارزیابی پژوهش‌های روحانیون و ائمه جماعات بسیار حائز اهمیت و امتیاز ویژه می باشد.

۱- این منطقی نیست که طلبه حتماً در دورانهای اولیه‌ی درس هجرت کند، برود به حوزه‌های بزرگ، بعد هم دیگر برنگردد؛ این نمیشود... این طرح هجرتی که بنده چندین سال قبل از این مطرح کردم، موجب گسترش فعال روحانیت در سرتاسر کشور میشود. باید از حوزه‌های بزرگ هجرت کنند، بیایند در شهرستانها بمانند؛ چه اهل آنجا باشند، چه نباشند...

۲- باید بالمشافهه حرف بزیند، طرف مقابل را بسازید؛ این احتیاج دارد به وقت، احتیاج دارد به کار، احتیاج دارد به سواد کافی، احتیاج دارد به ملاحظه‌ی نیازهای فکری و فرهنگی، و احتیاج دارد به عشق؛ این کار باید اتفاق بیفتد.

۳- آنچه که لازم است عرض بکنم - که از همه‌ی این مطالب مهمتر است - نسبت حوزه‌های علمیه است با انقلاب و نظام اسلامی. هیچ کس در عالم روحانیت، اگر انصاف و خرد را میزان قرار بدهد، نمیتواند خودش را از نظام اسلامی جدا بگیرد.

۴- علاوه بر این، ابزارهای تسهیل کننده، مثل رایانه‌ها و ارتباطات اینترنتی و فضای مجازی و سایبری هم که الان در اختیار شماست. اگر بتوانید اینها را یاد بگیرید، میتوانید یک کلمه حرف درست خودتان را به هزاران مستمعی که شما آنها را نمیشناسید، برسانید؛ این فرصت فوق العاده‌ای است؛ نبادا این فرصت ضایع شود. اگر ضایع شد، خدای متعال از من و شما روز قیامت سؤال خواهد کرد: از فرصت این همه جوان، این همه استبصار، این همه میل و شوق به دانستن، شما برای ترویج معارف اسلامی چه استفاده‌ای کردید؟

۵- این که یک آقائی در یک گوشه‌ای عیاشی را بکشد به کول خودش، بگوید من به کارهای کشور کار ندارم، من به نظام کار ندارم، افتخار نیست؛ این ننگ است.. حوزه‌های علمیه باید خود را سربازان نظام بدانند، برای نظام کار کنند، برای نظام دل بسوزانند، در خدمت تقویت نظام حرکت کنند؛ ... بنابراین حوزه‌های علمیه نمیتوانند سکولار باشند. اینکه ما به مسائل نظام کار نداریم، به مسائل حکومت کار نداریم، این سکولاریسم است.

۶- نظام، مرتبط و متصل و همزاد است نسبت به روحانیت. اگر روحانیت نبود، شما بدانید این نظام تشکیل نمیشد؛ این انقلاب پیروز نمیشد. ... این را من از روی اعتقاد و با استدلال میگویم: اگر جامعه‌ی روحانیت نبود، این انقلاب پیروز نمیشد؛ تا صد سال دیگر هم پیروز نمیشد. روشنفکران سیاسی ما که بعضی‌شان هم آدمهای خوبی بودند، دلسوز هم بودند - همه، آدمهای ناراه و منحرفی نبودند - توانائی‌اش را نداشتند، مقبولیت نداشتند، در بین مردم نفوذ نداشتند، نمیتوانستند بر دل‌های مردم حکومت کنند. آن که میتوانست اولاً از حیث سطح، تمام کشور را فرا بگیرد، ثانیاً از حیث عمق و تأثیر، تا اعماق دل‌ها نفوذ کند، روحانیت بود؛ که همه جا بود.

۷- مبانی فکری را هم باز خود روحانیون آماده کردند. ... در کشور ما آن سخن قاطعی که توانست تفکرات مارکسیستی را مثل پنبه‌ای حل‌جی کند، به هم بزند و باد هوا کند، فرمایشات مرحوم مطهری بود.

۸- بنابراین وظیفه سنگین است، کار هم زیاد است. وظیفه‌ی شما خیلی زیاد است. از لحاظ معنوی باید خودتان را بسازید؛ هم از لحاظ اخلاقی، هم از لحاظ تهذیب، هم از لحاظ تدین، هم از لحاظ پایبندی و تقید به فرایض و نوافل و تلاوت قرآن.

۹- اینجوری باشید عزیزان من، فرزندان من، جوانهای طلبه! با نیت صادقانه درس بخوانید، به قصد اینکه در این میدان عظیم که در صفوف مقدمش خواهید بود، جزو برجستگان صفوف مقدم باشید. من سفارش میکنم که کانون‌های فرهنگی - هنری مساجد را فراموش نکنید؛ البته با همکاری بسیج. ... با همکاری بسیج، این کانون‌های فرهنگی - هنری مساجد را مؤثر کنید، برایش کار کنید.

۱۰- بنشینید فکر کنید، مطالعه کنید و سخنی که متناسب با نیاز آن جوانی است که آنجا حضور پیدا میکند، فراهم کنید. مطالعه کنید. کتاب‌هایی وجود دارد که میشود از این کتاب‌ها استفاده کرد. کتاب‌هایی هست؛ بروید بپرسید، تحقیق کنید از کسانی که اهلش هستند.

۱۱- خودتان را مجهز کنید، مسلح به سلاح معرفت و استدلال کنید، بعد به این کانون‌های فرهنگی - هنری بروید و پذیرای جوانها باشید.

۱۲- با روی خوش هم پذیرا باشید؛ با سماحت، با مدارا. «... زمزمه‌ی محبت متولیان و مدیران و امنای مساجد، باید دل‌های پاک جوانان را مجذوب و مشتاق کند. حضور جوانان و روحیه‌های بسیجی باید محیط مسجد را زنده و پرنشاط و آینده‌پو و لبریز از امید سازد...» فرمود: «و سنّه من نبیّه»، که ظاهراً عبارت است از «مداراة النَّاس»؛

۱۳- امامت جماعت در مساجد را محترم بشمارید، مهم بشمارید. کسانی که شایستگی دارند، امامت مساجد خیلی مهم است. «... عمران مساجد و پرداختن به آرایه‌های معنوی و ظاهری آن، وظیفه‌ی همگان است.. و روحانی دانا و مسئولیت‌پذیر و پرهیزگار میتواند و می باید محور این منظومه‌ی تلاش مقدس باشد».